

በውጭም ሆነ በአገር ቤት ያለ አማራ በከፍተኛ ችግር ላይ ያለውን ወገኑን መታደግ እና ትግሉን ማገዝ ይቻላል?

(ዶ/ር ደሳለኝ ጫኔ)

አሁንም እንላለን፡- ህዝባችን በምን እንካሰደ?

ባለፉት 27 ዓመታት በአማራ ህዝብ ላይ የደረሰው ግፍ ጽዋ ሞልቶ ፈሰ፣ ከፈጣሪ ፊት እንደደረሰ ብዙ ምልክቶች መታየት ጀምሯል። ለዚህ ከገዢው ቡድን በተጨማሪ የአማራ ልጆች ወገናቸውን መከድ አስተዋጽኦ አበርክቷል። አሁን ግን ከቁጭት ባለፈ በምን መንገድ ለወገናችን እናበርክት የሚሉ ጥያቄዎች ከመበራከታቸው የተነሳ መልስ ለመስጠትም ከባድ ሆነ። የአማራ ህዝብ ትግል ሁሉን አቀፍ የህልውና ትግል መሆኑ ይሰመርበትና ፤ የቅንጦት የፓለቲካ ታክቲክ ተደርጎ የሚቀርብበትን መንገድ ለጊዜው እንተወደደ። ስለዚህ በሁሉም ዘርፉ የነቃና የተደራጀ እንቅስቃሴ ካላደረግን ህዝባችን ልንታደግ አንችልም። በምን መንገድ?

• አገር ውስጥ ያለው አማራ፡- በጓደኝነት ፣ በሙያ፣ በፍላጎትና ዝንባሌ በመሰባሰብ ምን ማድረግ እንችላለን ብሎ መምከርና መግባባት መጀመር ያስፈልጋል። አለምን የለውጡ እንቅስቃሴዎች ሁሉ የተጀመሩት ደፍረው በተጀመሩ የግለሰቦች እንቅስቃሴ ነው። ጊዜ የለንም። ከዚያም ትንሽም ሆነ ትልቅ እያንዳንዳችን የአቅማችንን ማድረግ ከቻልን በአጭር ጊዜ ከፍተኛ ለውጥ ማየት እንችላለን። ህዝባችንን በአገራችንና በክልላችን ህልውናው እንዲከበር ፣ ድምጽ ያለው ፣ ተደማጭ ፣ ተጽዕኖ ፈጣሪ፣ ማንም ማይተናኮሰውና የተከበረ ማድረግ እንችላለን። ለዚህም፡-

1) የፓለቲካ ፍላጎትና ዝንባሌ ያለው አማራ፡- ከራሱ ጀምሮ ጓደኛ፣ ዘመድ፣ ወዳጅ ያንቃና ያደራጅ። በማንኛውም መንገድና በተገኘው አጋጣሚ ፓለቲካ ውስጥ ይሳተፍ። የስራና ማህበራዊ ኃላፊነቶችን ለመያዝ ይወዳደር ፣ ሲሰጠው ይያዝ። ሃቀኛ የአማራ ልጆች ፓለቲካን መናቃቸውና መጥላታቸው ፣ ኃላፊነት ሲሰጣቸው እየሸሹ መቆየታቸው ለህዝባችን የማይቆረቆሩና የራሳቸውና የቤተሰባቸው ቅንጦት ብቻ ጉዳያቸው የሁኑ ሰዎች በታዎችን በማስያዝ አሁን ህዝባችን ለሚከፍለው ከፍተኛ ዋጋ አስተዋጽኦ አድርጓል። ፣ በዚህ በኩል እኛ የጀመርነው ሃቀኛ የአማራ ህዝብ የፓርቲ ምስረታ በጣም በጥሩ ሁኔታ እየተከናወነ ሲሆን ፣ በጥቂት ጊዜ ውስጥ አበባውን እናየዋለን።

2) የፓለቲካ ዝንባሌ የሌለው ደግሞ በፓለቲካ ተሳትፎ ማምጣት ከሚቻለው ለውጥ ያልተናነሰ አስተዋጽኦ ማድረግ የሚቻልባቸው መንገዶች ብዙ ናቸው። በከፍተኛ ሁኔታ የደቀቀውን የህዝባችን የትምህርት ፣ የጤና ፣ የንጹህ መጠጥ ወሃና መሰል የመሰረተ ልማት ችግሮችን ለመቅረፍ መንቀሳቀስ ፣ አደረጃጀቶችን መፍጠር ፣ በገንዘብ ፣ በሙያ፣ በጉልበት፣ በቁሳቁስ፣ በሃሳብና በሞራል መደገፍ ለነገ የማይባል ስራ መስራት አለበት። የአማራ የልማት ስራዎች ህወሃት/ብአዴን ስልጣን ላይ እያለ መከናወን የለበትም ፣ የገንዘብ ጡንቻውን ያዳብራል ፣ የወጭ ምንዛሬ እጥረቱን ይቀርፍበታል የሚባለው ሙግት ከ “political correctness” ያለፈ ወሃ የሚቋጥር ነገር እንዳልሆነ እንገንዘብ። ይህ አይነት ዝንባሌ የምናራምድ ወንድሞች በዳስ ውስጥ ለሚማሩ ህጻናት ጉዳት ተባባሪ እንዳንሆን እንጠንቀቅ። የብአዴን አጀንዳ ነው ፣

ህዝቡን ከፓለቲካ ትግሉ ያዘናጋዋል የሚባለው መከራከሪያም ዉሃ አይቋጥርም። በጣናን እንታደግ እንቅስቃሴም ተመሳሳይ ነገር ነበር። ያ እንቅስቃሴ ግን መንግስትን በግድ ርምጃዎችን እንዲወስድ አስገድዶታል። ትግላችን ሁለገብ ሊሆን ይገባል።

3) ህዝባችን በጋራ መተሳሰቡን ፣ መረዳዳቱን፣ ማህበራዊ ትስስሩን አጠንክሮ በጋራ መቆም። አንዱ ሲጠቃ ሌላው አብሮ መቆም። የመረዳጃና የልማት ማህበራትን ማቋቋምና ማጠናከር። እንዲሁም ለተለያዩ የሙብት ማስከበርና የፓለቲካ እንቅስቃሴዎችን በገንዘብ ፣ በሃሳብና በቁሳቁስ ማገዝ።

4) የተለያዩ ባለሙያዎች

4.1 የህግ ባለሙያዎችና ጠበቆች፡- ባለንበት ወረዳ ፣ ዞን ፣ ክልል ሆነን ትስስር በመፍጠር በየአካባቢው በህዝባችን ላይ የሚፈጸሙ የሰብዓዊና ዴሞክራሲያዊ መብቶች ጥሰቶችን መከታተል ፣ ማጣራት፣ መመርመር፣ መረጃዎችን ማደራጀትና ለአገር አቀፍና አለም አቀፍ ተቋማት እንዲደርሱ ማድረግ ፣ ወንጀል ፈጻሚዎችን መለየት ስራ ማከናወን። እነዚህ ተግባራት በህዝባችን ላይ የሚደርሱ በደሎችና የሙብት ጥሰቶች በሂደት እንዲቀንሱ በማድረግ ህዝባችን የተሻለ ነጻነት እንዲያገኝ ማድረግ ይችላሉ።

4.2 የመጀመሪያና ሁለተኛ ደረጃ መምህራን፡- እናንተ ያለባችሁ የኑሮ ሁኔታ ከባድ እንደሆነ ለማንም ግልጽ ነው። ካልስ፣ የወስጥ ሱሪና ሸሚዝ መቀየር እንደተሳናችሁ የነገራችሁኝ መምህራን ጓደኞቼ አላችሁ። መንግስት የትምህርትን ጥራት የገደለበት ትልቁ መሳሪያ የጁኔርና የሃይስኩል መምህራን በድህነት ሞራላቸው እንዲጎዳና ዲሞክራሲያዊ ሰማድረግ እንደሆነ ዛሬ የናንተን ኑሮ በማየት መረዳት ይቻላል። ነገር ግን ሁሉንም ችለን ተማሪ ልጆቻችን እንዲነቁ ፣ በእውቀትና በስነ-ምግባር የታነጹ፣ የወገናቸውን ህይወት እንዲያዩ አይናቸውን መግለጥ ከመቻላቸው ጊዜ በላይ ልንሰራ ይገባል። ይህች አገር ለናንተ ከፍላ የማትጨርሰው እዳ አለባት። ግን ደግሞ የትምህርት ጥራት መወደቅ በከፍተኛ ሁኔታ የሚጎዳው የድሃውን ህዝባችንና ልጆቹን እንደሆነ በማሰብ ሁኔታዎችን ለመለወጥ እንነቃቃ።

4.3 የህክምና ባለሙያዎች፡- ህዝባችንን በማስተማር ፣ ጊዜ ሳይቆጥሩ የረፍት ጊዜን ጨምሮ ወገናችን ማከምና የጤና አገልግሎት እንዲሻሻል ማድረግ።

4.4 የቀበሌ፣ የወረዳ፣ የዞንና የክልል የመንግስት ሰራተኞች፡- ህዝባችን ለአገልግሎት ሲመጣ በአክብሮት በመቀበል ፣ ቀልጣፋ አገልግሎት በመስጠትና በተቸነከሩ ህጎች ሳትያዙ የሚፈልገውን የመንግስት አገልግሎቶችን እንዲያገኝ በማድረግ የህዝብን ችግሮች በተቻላችሁ አቅም ለመቅረፍ ሞክሩ። በተጨማሪም ህዝባችን የሚጎዱ መመሪያዎች፣ አሰራሮች፣ ህጎችን አንዲታወቁ ይፋ ማድረግ ፣ መረጃዎች ህዝብ እንዲያወቃቸው በማድረግ ህዝቡ እንዲቀየሩ እንዲታገል ማድረግ ያስፈልጋል።

4.5 የቀበሌ፣ የወረዳ፣ የዞንና የክልል ካድሬዎችና የብአዴን አባላት፡- ህዝባችን ያለበትን ሁኔታ ከናንተ በላይ የሚያይ የለም። ለዚህ ዝቅጠትም የራሳችሁ አስተዋጽኦ ከፍተኛ ድርሻ አለው። ግን ደግሞ ቢያንስ

ከዚህ በኋላ ባለው ቀሪ ጊዜያችሁ ወገናችንን መዝረፍ ፣ መበደል ፣ ማቆርቆዝ ማቆም አለባችሁ። ህዝባችን ከፍተኛ ግብር እየከፈለ በልማት ግን ጭራ የሚሆንበትን ሁኔታ የመቀየር ዕድል በአጭር ጊዜ በናንተ እጅ አለ። እስኪ ከአህዴድ ካድሬና የመስተዳድር አካላት ተምራችሁ ህዝብን የሚጠቅም ነገር አድርጉ።

5) የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት አመራሮችና ምሁራን፡- በረባ ባረባ የሚባክነውን በጀት በአግባቡ በመጠቀም የተቀናጀና ትርጉም ያለው የማህበረሰብ አገልግሎት እንዲሰጥ ጥረት ማድረግ። የኒቨርሲቲዎቻችን በቅርበት የሚደርሱበትን ማህበረሰብ የጤና ኮሌጆች ጤናውን ፣ ግብርና ግብርናውን ፣ ቢዝነስ ኮሌጆች የንግድና ምጣኔ ሃብቱን ፣ የትምህርት ኮሌጆች ትምህርቱን ፣ የህግ ኮሌጆች ህጉን ፣ ምህንድስና ተቋማት ምህንድስናውን ዘርፍ ወዘተ... ለመቀየር የማማከርና ተቋማትን የመደገፍ ስራ በተከታታይ መስራት። መምህራንና ተመራማሪዎችም ማህበረሰባችን በማይቀይሩ ድራቶ የምርምርና የህትመት ስራዎች ከመወሰን ወጥተን በየቀኑ የማህበረሰቡን ችግሮች በመለየት ፣ መፍትሄ አቅጣጫ በማመላከትና በመጠቀም ህዝባችንን ኢንጌጅ ማድረግ አለብን።

6) ኮንትራክተሮችና ተቋራጮች፡- በክልሉ የሚሰሩ የመሰረተ ልማት ስራዎች ምን ያክል የወረዱ እንደሆነና ስንት ወጪ ወጠ የሚገነቡ ተቋማት ህዝባችን ሳይጠቅሙ የሚፈራርሱበት ሁኔታ ተጠያቂነት አለብን። ለወገናችን በምንሰራቸው ግንባታ ስራዎች ጥራት እንዲኖራቸው አድርገን ብንሰራ የምናገኘው ትርፍ ቢቀንስም የሚካፈለን ግን በችጋር ተጠማዞ ያስተማረን ወገናችን ነው። በምንችለው አቅም የምንገነባቸው ስራዎች ጥራት ያላቸው እንዲሆኑ ማድረግ፣ መታገል ያስፈልጋል።

7) ነጋዴዎች፡- ከልክ በላይ ትርፍ በመሰብሰብ ወገናችን የምናደኽይበትን አሰራር እስኪ ገምግሙት። በሌሎች አገሮች እንዳለው ከ 10-15% ትርፍ ብቻ አሰብን ብንሰራ እኮ የንግድ ስራዓቱ ህዝባችን ተጠቃሚ እንዲሆንና ያልተገባ ትርፍ የሚሰበሰቡ ነጋዴዎች ወደናንተ መንገድ የሚገቡበት ሁኔታ መፍጠር ይቻላል።

- ዳያስፓራው በወጭ ጠንካራ የሲቪክና የበጎ አድራጎት ማህበራትን በማደራጀት አገር ውስጥ የሚደረገውን ሁሉን አቀፍ ትግል በመረጃ፣ በገንዘብ ፣ በእውቀት መደገፍ ይጠበቅበታል። ጠንካራ የአማራ ሚዲያ እንዲኖር ቢደረግም ጠቀሜታ ይኖረዋል።
- ለቤንሻንጉል ተፈናቃይ ወገኖቻችን ቀላል የማይባል ሰው ርብርብ መጀመሩ በጎ ነው። ይቀጥል።
- አማራነት በተባበረ ክንዳችን ትንሳዔው ይረጋገጣል!